

GH - Charakterystyka arkuszy egzaminacyjnych.

A. Arkusz standardowy GH-A1, B1, C1 oraz arkusze przystosowane: GH-A4, GH-A5, GH-A6¹.

Zestaw zadań z zakresu przedmiotów humanistycznych, skonstruowany wokół tematu „Plemiona Europy”, był przeznaczony do sprawdzenia opanowania przez uczniów kończących trzecią klasę gimnazjum umiejętności i wiadomości opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych.

Zestaw ten był podstawą do konstrukcji arkusza standardowego GH-A1, B1, C1 (w trzech wariantach zadań zamkniętych), a także arkuszy GH-A4 i GH-A5 przeznaczonych dla uczniów słabo widzących oraz arkusza GH-A6 dla uczniów niewidomych. Są one wersjami arkusza standardowego, przystosowanymi do potrzeb edukacyjnych tych uczniów, np. przez zastosowanie większych rozmiarów czcionki lub alfabetu Braille’a.

Reprodukcje obrazów, rysunki oraz fotografie zastąpiono opisami, natomiast zarówno polecenia w zadaniach, jak i schematy oceniania odpowiedzi uczniów, były identyczne jak w arkuszu A1.

Na rozwiązanie wszystkich zadań przewidziano 120 minut, natomiast w przypadku uczniów, posiadających wskazania wydłużenia czasu wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne lub specjalistyczne, czas ten mógł być przedłużony do 180 minut. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 50 punktów.

Arkusz egzaminacyjny zawierał **33** zadania, wśród których było **20** zadań zamkniętych wielokrotnego wyboru oraz **13** zadań, w których uczeń samodzielnie formułował odpowiedź. Zadania rozszerzonej odpowiedzi wymagały zredagowania tekstu użytkowego (planu) i napisania listu do kolegi.

Zadania obejmowały umiejętności i wiadomości z zakresu następujących przedmiotów: języka polskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie, plastyki oraz ścieżek edukacyjnych: czytelniczej i medialnej, filozoficznej, europejskiej oraz kultury polskiej na tle tradycji śródziemnomorskiej.

Podstawę tworzenia zadań stanowiły spójne z motywem przewodnim arkusza teksty kultury (utwór poetycki, fragment tekstu popularnonaukowego, fragment tekstu publicystycznego, zestaw czterech rysunków, reprodukcja fotografii, dwie reprodukcje miniatur średniowiecznych). Zadania rozszerzonej odpowiedzi wymagały zredagowania tekstu użytkowego (zaproszenia) i napisania rozprawki.

Poprzez zadania zamknięte (1.–20.) oraz otwarte (21.–31.) sprawdzono poziom opanowania umiejętności ujętych w dwa główne obszary standardów wymagań:

I. Czytanie i interpretowanie tekstów kultury - za które uczeń mógł maksymalnie uzyskać **25 pkt.**

II. Tworzenie własnego tekstu - za które uczeń mógł maksymalnie uzyskać **25 pkt.**

Za poprawne wykonanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać **50 punktów.**

Niżej przedstawiamy kartotekę arkusza, która stanowi zestawienie odpowiadających określonym standardom wymagań egzaminacyjnych umiejętności i wiadomości, sprawdzanych za pomocą kolejnych zadań.

¹ Wszystkie arkusze egzaminacyjne można znaleźć w Internecie - www.oke.poznan.pl

Kartoteka zestawu egzaminacyjnego GH-A1-052, GH-B1-052, GH-C1-052

PLEMIONA EUROPY

Numer zadania	Standard	Nazwa sprawdzanej umiejętności	Forma* zadania	Liczba punktów
		Uczeń:		
1.	I/6	określa epokę na podstawie informacji z tekstu	WW	1
2.	I/3	wyszukuje informację z fragmentu tekstu popularnonaukowego	WW	1
3.	I/3	wyszukuje informację z fragmentu tekstu popularnonaukowego	WW	1
4.	I/1	rozpoznaje dosłowne znaczenie fragmentu tekstu	WW	1
5.	I/3	wyszukuje informację z fragmentu tekstu popularnonaukowego	WW	1
6.	I/3	wyszukuje informację z fragmentu tekstu popularnonaukowego	WW	1
7.	I/5	dostrzega skutki wydarzenia historycznego	WW	1
8.	I/1	rozpoznaje znaczenie znaku graficznego występującego w tekście popularnonaukowym	WW	1
9.	I/4	rozpoznaje styl tekstu	WW	1
10.	I/2	dostrzega intencję autora tekstu	WW	1
11.	I/1	rozpoznaje znaczenie wyrazu użytego w tekście	WW	1
12.	I/1	rozpoznaje ocenę postawy zawartą i skomentowaną w tekście	WW	1
13.	I/1	rozpoznaje na rysunku stereotyp związany z narodowością	WW	1
14.	I/6	dostrzega kontekst historyczny	WW	1
15.	I/5	dostrzega w tekście przyczynę zjawiska	WW	1
16.	I/1	odczytuje sens przysłowia	WW	1
17.	I/6	rozpoznaje zapożyczenie	WW	1
18.	I/6	rozpoznaje konstrukcję składniową we fragmencie tekstu	WW	1
19.	I/1	odczytuje sens obrazów poetyckich występujących w tekście	WW	1
20.	I/4	rozpoznaje środek wyrazu we fragmencie wiersza	WW	1
21.	II/5	uzasadnia użycie znaku interpunkcyjnego w tekście poetyckim	KO	1
22.	I/2/	określa rolę postaci z wiersza	KO	1
23.	I/4	charakteryzuje język wypowiedzi	KO	1
24.	I/1	odczytuje przenośny sens cytatu	KO	1
25.	II/6	nadaje tytuł fotografii, posługując się odpowiednimi informacjami z wiersza	KO	1
26.	II/2	posługuje się pojęciami z poetyki	KO	1
27.	I/6	rozpoznaje grupy społeczne, których przedstawiciele ukazani są na ilustracji	KO	1
28.	I/3	wyszukuje informacje na ilustracji	KO	1
29.	II/6	syntetyzuje informacje na podstawie dwóch tekstów	KO	1

30.	II/7	zastępuje wyraz w nazwie motywu przewodniego arkusza jego odpowiednikiem	KO	
31.	II/9	formułuje wnioski	KO	
32.	II/4	podaje informacje wskazane w temacie		1
	II/1	pisze w punktach plan wycieczki		1
	II/4	zachowuje jednolitą formę wypowiedzi		1
	II/1	poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji		1
33.	II/3	uwzględnia adresata spoza kraju	RO	1
	II/3	charakteryzuje wybraną miejscowość i prezentuje znajdujące się w niej obiekty		1
	II/3	opisuje dokładnie jeden z obiektów		1
	II/3	uzasadnia własne stanowisko		1
	II/4	zachowuje formalne wyróżniki listu prywatnego		1
	II/4	zachowuje trójdzielną kompozycję		1
	II/4	pisze tekst spójny; podtrzymuje kontakt z adresatem		1
	II/4	pisze tekst logicznie uporządkowany		1
	II/1	pisze poprawnie pod względem składniowym, leksykalnym, fleksyjnym, frazeologicznym		3
	II/3	posługuje się słownictwem właściwym dla opisu i słownictwem perswazyjnym		1
	II/1	stosuje zasady interpunkcji		1
	II/1	stosuje zasady ortografii		2
uczniowie z dysleksją	II/1	stosuje zasady interpunkcji		1
	II/1	stosuje zasady ortografii		1
	II/1	pisze w sposób czytelny		1

- * WW – zadanie zamknięte wielokrotnego wyboru, w którym należy wskazać jedną poprawną odpowiedź spośród kilku podanych do wyboru
- * KO – zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi
- * RO - zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi

W poniższych tabelach przedstawiono: nazwy sprawdzanych umiejętności, odpowiadające im standardy wymagań egzaminacyjnych, numery zadań sprawdzających te umiejętności, maksymalną liczbę punktów oraz ich wagę procentową.

Przeanalizowanie informacji zawartych w tabelach pozwoli stwierdzić, jakie umiejętności były sprawdzane, którymi zadaniami je sprawdzano oraz ile punktów mógł uczeń uzyskać za sprawdzane umiejętności.

Tabela . Czytanie i odbiór tekstów kultury

Nazwa sprawdzanej umiejętności	Standard	Numery zadań	Punkty	% waga punktowa		
Odczytywanie tekstów na poziomie dosłownym (d) i przerośnym (p):			8:			
(d) rozpoznawanie dosłownego znaczenia fragmentu tekstu,	I/1	4	1	25	50%	
(d) rozpoznawanie znaczenia znaku graficznego,		8	1			
(d) odczytywanie znaczenia wyrazu użytego w tekście,		11	1			
(d) odczytywanie oceny zawartej w tekście postawy,		12	1			
(d) rozpoznawanie na rysunku stereotypu określonej narodowości,		13	1			
(p) odczytywanie sensu przysłowia,		16	1			
(p) odczytywanie sensu obrazów poetyckich,		19	1			
(p) odczytywanie przerośnego sensu cytatu.		24	1			
Interpretowanie tekstów kultury, odczytywanie intencji nadawcy:			2:			
dostrzeganie intencji autora tekstu popularnonaukowego,	I/2	10	1			
określanie roli, w jakiej występuje postać w wierszu.		22	1			
Wyszukiwanie informacji w różnych tekstach kultury:			5:			
wyszukiwanie informacji z fragmentu tekstu popularnonaukowego,	I/3	2, 3, 5, 6	4			
wyszukiwanie informacji przedstawionych na ilustracji.		28	1			
Dostrzeganie w analizowanych tekstach środków wyrazu i określanie ich funkcji:			3:			
rozpoznawanie stylu popularnonaukowego,	I/4	9	1			
rozpoznawanie środka wyrazu we fragmencie wiersza,		20	1			
charakteryzowanie języka wypowiedzi postaci z wiersza.		23	1			
Dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych ukazanych w tekstach:			2:			
dostrzeganie skutków wydarzenia historycznego,	I/5	7	1			
dostrzeganie przyczyny zjawiska.		15	1			
Dostrzeganie i analizowanie kontekstów niezbędnych do interpretacji tekstów kultury:			6:			
określanie epoki na podstawie informacji z tekstu,	I/6	1	1			
dostrzeganie kontekstu historycznego,		14	1			
rozpoznawanie zapożyczenia,		17	1			
rozpoznawanie konstrukcji składniowej,		18	1			
rozpoznawanie przedstawicieli grup społecznych ukazanych na ilustracji.		27	1			

Tabela . Tworzenie własnego tekstu

Nazwa sprawdzanej umiejętności	Standard	Numery zadań	Punkty	% waga punktowa	
Tworzenie tekstu poprawnego pod względem językowym i stylistycznym w określonej formie:	II/1		8:	25	50%
pisanie w punktach planu wycieczki,		32.2	1		
zachowanie poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej,		32.4 33.4	1 3		
pisanie poprawne pod względem fleksyjnym, leksykalnym, frazeologicznym, składniowym i stylistycznym.		33.3a	3		
Posługiwanie się terminami typowymi dla przedmiotów humanistycznych (poetyki)	II/2	26	1		
Tworzenie tekstu o charakterze informacyjnym lub perswazyjnym, dostosowanego do sytuacji komunikacyjnej (listu):	II/3		5:		
uwzględnienie adresata spoza kraju,		33.1a	1		
zaprezentowanie wybranej miejscowości i znajdujących się w niej obiektów,		33.1b	1		
opisanie jednego z obiektów,		33.1c	1		
umotywowanie wyboru miejscowości,		33.1d	1		
zastosowanie słownictwa opisowego i perswazyjnego.		33.3b	1		
Tworzenie tekstu na zadany temat z zachowaniem zasad organizacji tekstu:	II/4		6:		
pisanie planu zawierającego informacje podane w temacie,		32.1	1		
zachowanie spójności składniowej planu (jednolitości konstrukcji),		32.3	1		
zachowanie zasad kompozycji listu; - formalnych wyróżników, - trójdzielności tekstu, - spójności, kontaktu z adresatem, - logicznego uporządkowania.		33.2	4		
Formułowanie uzasadnienia (zastosowania znaku interpunkcyjnego w wierszu).	II/5	21	1		
Analizowanie i syntetyzowanie informacji zawartych w tekstach kultury:	II/6		2:		
podpisanie fotografii na podstawie informacji z wiersza		25	1		
syntetyzowanie informacji przedstawionych w tekście i na ilustracji.		29	1		
Przekształcanie wyrażenia z zachowaniem jego sensu.	II/7	30	1		
Formułowanie wniosku.	II/9	31	1		